

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiune
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nax. Aug-n'feld & Emmerich Les-
ner, Heinrich Sobalek A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opolád (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și invo-
ială. — REOLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 7.

Brașov Joi 11 (24) Ianuarie.

1907.

Povoii crește.

Criză ministerială

Mai curând de cât am fi crezut, nemesea a ajuns pe voinicosul sam-sar al coaliției Polonyi Geza. Astăzi deja trebuie să-l considerăm ca ministru căzut.

Scirile cele mai nouă, ce le înregistram la alt loc, privitoare la demisiunea ministrului de interne Andrassy, care nu vrea să mai stea într'un cabinet cu Polonyi și care i-a luat acestuia în nume de rău că l'a amestecat și pe el în relațiunile lui suspecte cu baronesa Schönberger (născută Rosa Walenstein), ale căreia servicii le-a fost cerut câteva zile după alegerile dietale din Ianuarie 1905, spre a face pe spioana la curtea austriacă. Andrassy a declarat, că n'a știut nimic de aceste relațiuni și de scrisoarea lui Polonyi către baronesă, pe care a dat-o publicității Lengyel Zoltan.

Este însă mare pericol ca afacerea Polonyi să compromită poziția întregului cabinet, dacă acesta nu va găsi curând o modalitate de a se scutura de el.

Ministrul de pe lângă persoana Majestății Sale Aladar Zichy a avut mai multe conferențe cu ministru-președinte Wekerle asupra situației critice a guvernului. Partidul popular, căruia îi aparține Zichy, vrea ca afacerea să se rezolve astfel, ca să nu fie compromisă existența coaliției; ear partidul constituțional al lui Andrassy stăruie ca în ori ce chip Polonyi să fie alungat din cabinet.

Francisc Kossuth e în mare încercătură, căci povoiul, ce crește văzând cu ochii, amenință a-l duce cu sine și pe el. Kossuth stăruie pentru o procedură solidară, dar ce să-i faci dacă cei mai mulți nu vor să aibă nici o solidaritate cu Polonyi, prietenul lui?

Incât pentru Polonyi însuși, să anunțăm, că mai mulți deputați l'au provocat să sacrifice propriile sale

interese intereselor partidului și să demisioneze. Polonyi le-a răspuns, că nu vrea să rămână ministru cu ori-ce preț, dar nu se poate pretinde dela dânsul ca să-și sacrifice deodată cu fotoliul ministerial și onoarea sa.

Ajunge că astăzi există deja o criză ministerială în Ungaria din cauza lui Polonyi.

Ce va răpi cu sine povoiul și unde să va opri? Aceasta nimeni nu o poate spune așd. Fapt e numai că povoiul s'a pornit și că devine tot mai mare, amenințând să înghită pe călăreț cu cal cu tot.

In dieta ungară se continuă dezbaterile bugetului ministeriului de justiție, care după toată probabilitatea va dura timpmai îndelungat. In ședința de Luni dep. Kelemen a luat în apărare pressa. Lui Kelemen i-a răspuns ministrul Polonyi, explicând ce are de gând față cu pressa. Intre altele Polonyi vrea, ca confiscarea să nu o dispună judele investigator, ci tribunalul de pressă și și acesta numai în cazuri anumite, cari vor trebui fixate; așa de pildă la tradarea planurilor de război, la provocare la revoluție, comunicare de lucruri pornografice, vătămarea cinstei femeii etc.

Organizarea partidului naționalist slovac Din Lipto-St. Miclăuș li-se comunică ziarelor maghiare, că s'a pus la cale o întinsă mișcare pentru organizarea partidului slovac. Comitetul partidului slovac va scoate în curând două nouă ziare sub numirea de »Priatel Dielak« și »Nasa Zasztava«.

Relațiile dintre Rusia și Bulgaria. Ziarul oficios rusesc »Rossija« scriind despre relațiunile ce există astăzi între Rusia și Bulgaria, zice între altele următoarele: Corespondențele din Sofia adresate diferitelor ziare vorbesc de o răceală ce ar fi survenit în relațiunile ruso-bulgare. Nu poate fi vorba de o asemenea răceală și cea mai mare dovadă despre aceasta este faptul că țarul a conferit însemnele în briliante ale ordinului sfântului Andrei prințului Ferdinand și schimbul de telegrame ce a avut loc cu acest prilej precum și însemnele ordinului Vulturului alb conferite de prinț Ferdinand ministrului afacerilor străine d-l Stanciov, care a fost mult timp reprezentantul Bulgariei la Petersburg. După informațiunile noastre, zice ziarul în chesti-

une, aceste dovezi de prietenie au produs în cercurile oficiale și în poporul bulgar o excelentă impresiune.

Contele Apponyi ca ministru de culte.

(ss) După terminarea dezbaterii generale asupra bugetului cultelor, foile jidovești laudă pe Apponyi ca pe un om cu vederi largi europene, pentru că a declarat în dietă celor ce pretindeau eliminarea limbii germane și a altor limbi străine din școalele medii, că nu află a fi bine, ca maghiarii să se taie cu cultura lor de către cultura apuseană, iar foile maghiare îl preamăresc, pentru că a accentuat cu atâta putere, că Maghiarul este domn în această țară și că învățând limba maghiară, naționalitățile au să ajungă la cultură.

Firește că noi Românii nu putem împărtași însuflețirea nici a acestora, nici a celorlalți față cu Apponyi ca ministru de culte. Scriitorului acestor rânduri i-ar fi impus mai mult Apponyi, ba promitea ceva viitoarea lui activitate de ministru de culte, dacă în loc de frase late, cum sunt cele de sus și de carii cunoaștem meșter, ar fi arătat pe scurt și baremi în liniamente mari, ce vede el greșit în politica culturală de până acum în genere și în aceea a instrucțiunii publice în special și ce vrea să îndrepteze în viitor.

Frasele lui late dovedesc numai, că dânsul se află pe un teren necunoscut, nici visat înainte de venirea lui la minister și că nu știe unde să-și pună cu siguranță piciorul: face dară voie bună iubitorilor culturii apusene și conaționalilor lui, cari onorează toate bombatele șovinistice, fie cât de goale și scrintite, cu înalta lor însuflețire și cu aplauze frenetice.

Ce ar fi și putut răspunde alta Apponyi fără să se compromită ca om cult înaintea lumii civilizate, acelora cari pretindeau eliminarea limbilor popoarelor culte din învățământul mediu, decât ceea ce le-a răspuns? Este doară toată cultura maghiară o copie, în unele părți ale ei slab succesă, a culturii popoarelor apusene, făcută prin cunoașterea limbilor acelor popoare. Nu fără temei a atacat deputatul Hencz activitatea academiei maghiare desfășurată de unii membrii ai ei.

Celelalte două frase aruncate ca rachete pentru captarea bunăvoinței șovinistilor și le putea »cinsti« Apponyi, pentru că: întâiu domn într'o țară unde sunt

mai multe naționalități, nu poate fi numai una, fără ca celelalte să fie slugi.

Drept avem, precum foarte nimerit răspunseră lui Apponyi deputații Petrovici și Dr. Maniu, să fim toate naționalitățile din această țară într'o formă domni, adică nici una să nu fie slugă celeilalte. Ca slugi suntem tractați în simțămintele noastre cele mai sfinte și delicate, dar chiar pentru aceea curge lupta, pentru că nu vrem să fim slugi.

A doua frază e și mai nimerită în gura unui ministru de instrucțiune publică pentru că inteligența naționalităților își câștigă cultura direct de acolo, de unde și-o câștigă și cea maghiară, de la popoarele apusene, vorbind limbile acestora mai bine decât inteligența maghiară, iar poporul de rând nu se poate cultiva decât în și prin limba lui maternă și n'a ajuns de când e lumea, și nici nu va ajunge cândva să învețe și să cunoască o limbă străină într'o măsură, ca să se poată cultiva prin ea.

Dară din cele ce nu le-a indigetat Apponyi ca greșite în politica de până acum a cultelor și instrucțiunii publice, vom indigeta noi unele mergând pe urma deputatului Hencz.

Aflu foarte greșit chiar în interesul administrației, că în ministeriul cultelor nici azi nu sunt reprezentanți anume pentru aceea denumiți, ai uniților și ai gr. orientailor români de la cari să-și poată ministrul cultelor și instrucțiunii publice ori-când câștiga informațiuni și păreri sigure esacte în privința stărilor bisericesti și școlare ale acestor confesiuni. Aflu mai încoala că este foarte greșit și nedrept ce preții tuturor confesiunilor au deja congruele lor, numai preții uniți sunt umiliți să primească subsidii obținute din bunăvoința sol-găbirăilor.

Aflu foarte greșit — lăsând învățământul superior în grija deputatului Hencz — că ministrul cultelor nu se cugetă la o reformă radicală a învățământului mediu, deși toată lumea știe, că inspecțiunea a acestui învățământ este mai mult o paradă decât o muncă temeinică și că în secolul al XX-lea nu mai merge cu totala neglijare a creșterii, cu bovizarea chiar și a istoriei, cu vestita buctare — trântire — a elevilor, cari cercetează regulat oarele prescrie, din partea profesorilor propunatori înșiși cu volincia în darea calculelor de progres și de purtare în școalele medii.

Aflu a fi foarte greșit că și acum se numesc cu droaia ca inspector școlari popi calvinști fără de nici o cualificație afară de înflăcăratul lor »patriotism« șovinist

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Petru cel mare.

De August Strindberg.

Pe tărâmurul sudic al sânelui finlandez era situat micul sat Strelna. In capul satului lângă vâlceaua Strelka stetea o casă țărănească simplă sub stejari și brazi, văpsită cu roșu și cu verde. Obloanele erau încă închise, era abia patru dimineața vara. Sânel finlandez zăcea luciu și neted în răsăritul soarelui. O corabie holandeză, care voise să înainteze în port până la zidirea admiralității, dar nu ajunse mai departe decât până la Strelna, își adună pânzele și ancoră. In vârful catargului celui mare, purta un pavilion, care însă nu fălăia.

In apropierea casei țărănești roșie-verde se afla un teiu străvechiu, a cărui trupină era crepată în două. In deschizătură era construit un pod de lemn cu barieră în formă de chioșc, și de jos conduceau până la el niște trepte.

Pe vremea aceasta, des de dimineață, la o masă nevăpsită și schioapă sus in pom stetea un om și scria scrisori. Masa era încărcată cu hărți, și cu toate aceste mai era loc pentru un ceas de năsip, fără sticlă, o busolă, un compas și un clopoțel mare de bronz. Omul stetea acolo în cămașe, cu ciorapii cărpiți resfrânți și cu ghetete groase, capul său părea să fie colorat de mare, cu toate aceste în realitate nu era așa abnorm, gâtul ca la un taur și corpul un corp de urias; mâna care acuma scria aspră și plină de ther; pana scria puțin cam leneș, rândurile pieziș dar repede. Scrisorile erau scurte, dar la obiect, fără introduceri și fără încheieri; dedesubt stetea Pet-ru despărțit în două, ca și când numele s'ar fi rupt sub greutatea mânei celei mari. Erau cel puțin un milion, cari purtau numele acesta în imperiul rusesc; dar acesta era singurul care însemna ceva. Și nimeni nu sâmuia subscrierea.

Albine și bărzăuni cântau împrejurul teiului, vâlceaua Strelka fierbea ca și un samovar și răsăritul soarelui era dumne-

zeesc; razele soarelui pătrundeau prin frunzișul teiului și aruncau pete luminoase pe fața neobicinuită al celui mai neobicinuit și greu de înțeles om, dintre toți cari au trăit vre-odată. Capul acesta cu părul scurt tăiat, părea să fie capul unui porc sălbatic, și când scriitorul sugea la pana de gâscă, se vedeau dinții și limba ca și ale unui leu, care stă de pază. Acuma se contrăgea în dureri convulsive de nedescris, ca la un schingiuit, sau răstignit, apoi lua o filă nouă, începea o scrisoare nouă; pana lumina, gura zâmbia așa încât ochii dispăreau și înspăimântătorul făcea impresia unui hoinar. Altă hârtie: un mic bilețel, era fără îndoiială adresat unei dame, și fața i se schimba ca la un Satyr, trăsăturile luau forme decorative și explodau în urmă într'un ris tare și cinic.

Correspondența de dimineață era sfârșită. Țarul scrisese cincizeci de scrisori. Le lăsă nesigilate. Katia, soția sa, avea să le împătore și să le sigileze. Uriașul se întinse, se ridică cu greu și aruncă o privire asupra golfului. Cu ochianul își vedea el

Petersburgul său și flota sa, orașul Kronstadt abia început cu fortărețele sale și în sfârșit observă corabia holandeză. Cum a intrat fără salut? Și cutează să ancorizeze în nemijlocita mea apropiere!

Sună; și din șirul de corturi, care stăteau ascunse în dosul brazilor și n care era adăpostită garda și servitorii, veni numai decât un servitor în fugă.

»Cinci oameni în ponton, afară și prindeți barca! Poți tu vedea ce neam de om să fie?»

»Este un Holandez, Majestate!»

»Holandez! Adu-l pe căpitanul viu sau mort! Acum! Numai decât!... Dar dă ceaiul întâiu!»

»Casa doarime, preamiloștive stăpâne!»

»Desteapt'o, măgarule! Bate la obloane, sparge ușa! Ziua n amiaza mare și să doarmă?» Sună din nou și un alt servitor veni.

»Ceaiu! Și rachiu! Mult rachiu!»

Servitorii alergară, casa fu sculată, și Țarul își trecu vremea făcând notițe pe o tăbliță de piatră. Pierzându-și cu

pentru acest post. Aflu și mai greșit că cei mai mulți din acești inspectori școlari nepricepând o boabă din limba ținutului pe care îl fericesc cu inspectarea lor, nu pot folosi nimic, absolut nimic învățământului popular, ci năcăjesc numai pe învățători și elevi cu întăritarea limbii maghiare peste lege, peste ordinațiuni și peste putința pedagogică. De tot greșit aflu în fine că învățătorilor școlilor profesionale nemaghiare însărcinați cu un obiect mai mult decât învățătorii școlilor maghiare, li-se dă salariu mai mic și *quasi* din grație și acesta, decât li-se dă învățătorilor școlilor de stat.

Dacă Apponyi nu vede nici aceste anomalii prea bătătoare la ochi în resortul cultelor și instrucțiunii publice și nu este rezolvat a le delătura cu graba cea mai mare, atunci și din activitatea lui de ministru al cultelor și instrucțiunii publice va avea țeara numai atâtă folos, cât folos a avut până acum din multele lui vorbiri frumoase parlamentare, cu cari s'a strecurat din partidul conservativilor, de care se țină la început, prin toate partidele dietelor de până acum până ce ajunse tovarășul lui Francisc Kossuth.

Încă o dovadă, că meșterii vorbelor frumoase nu sunt totodată și meșterii faptelor și mai puțin a faptelor mari și frumoase.

Lengyel-Polonyi.

În numărul de Luni al ziarului »A Nap« publică Lengyel Zoltan un vehement articol de acuză împotriva lui Ugron Gábor și a lui Polonyi. El îl adresează partidului independentist, chemat pe Luni seara la o constătuire tocmai în afacerea Ugron-Lengyel, semnalată de noi. În partea întâi a articolului ridică din nou împotriva lui Ugron acuzarea că în decursul campaniei contra »trabanților« (guvernul Fejervary) ar fi stat în strânsă legătură cu Ladislav Vörös; — apoi că promisesse că va da în judecată pe aceia, cari l'au acuzat de malversări, dar până astăzi nu-i nici poveste de așa ceva. Ridică apoi următoarele acuze împotriva lui Polonyi:

1) Toate acuzele retrase de Halmos și-le însușește singur și se deobligă a dovedi tot ce afirmă în fața juraților.

2) Polonyi dimpreună cu Elisabeta Beke au cercat să escrocheze pe contele Nako. Martorii sunt contele Andrassy, Nako și avocatul Jeszenszki.

3. Publică o scrisoare de a lui Polonyi în autograf, adresată baronesei Bela Schönberger, prin care o însărcinează să spioneze intențiunile curții și să pregătească terenul ca M. Sa să-l primească pe Kossuth în audiență, prin ceea-ce monarhul ar deveni cel mai popular rege.

»Geza Polonyi e astăzi cel mai periculos om. Câtă vreme e ministru, pace nu poate fi!« exclamă Lengyel.

Articolul acesta al lui Lengyel a căzut ca o bombă și dispozițiile sunt atât de agitate, încât nimeni nu mai găsește rost.

Interesante sunt destăinuirile privitoare la punctul 3. »Budapesti Naplo« preia autenticitatea și adevărul stirei acesteia. Baronesa Schönberger, o prietenă bună a adjunctantului regelui, contele Paar s'a prezentat acum un an la căpitanul poliției din Budapesta Bela Rudnay și-i făcu cunoscut că Polonyi Geza ar fi angajat-o pentru niște servicii politice, promițându-i

o despăgubire de 50.000 cor., bani garanțați și de doi contii din partidul independentist. Află acuma, că Polonyi ar fi primit de la cei doi aristocrați suma de 50.000 cor. dar că nu voește să-i dea nici-un ban.

Rudnay își cere timp de cugetat și sfătuindu-se cu ministrul de atunci Kristoffy, acesta li recomandă să lase afacerea deocamdată nedescurcată, căci poliția nu se poate amesteca. După ce ajunse Polonyi ministru, femeia să prezentă din nou, și la suspecta întrebare a lui Polonyi, dacă epistolele compromițătoare sunt acasă la ea, baronesa răspunse că nu. Polonyi crezând apoi că poate le poartă la sine, făcu o încercare de a i le smulge, zicând în urmă că n'a făcut decât o glumă.

Partidul kossuthist ținu Luni seara mare sfat. Chestiunea principală a fost Lengyel-Polonyi. Ministrul Polonyi ia cuvântul și cearcă să se apere împotriva acuzelor lui Lengyel, prezentând un dosar întreg de documente, prin care pas de pas cearcă să combată pe Lengyel. E contra dării în judecată, căci peste ministru nu e permis să fie alt judecător decât parlamentul, nu i permis ca alte organe să poată răsturna un ministru.

Contele Karoly e pentru darea în judecată.

Partidul decide, ca afacerea să se considere de încheiată.

Andrei Gál cere darea afară a lui Lengyel din partidul kossuthist. Diferite voci strigă: Chestiunea Lengyel să se amâne!

Polonyi pune alternativa: sau eu, sau el!

E de notat că mulți părăsiseră intr'aceea ostentativ ședința.

Kossuth pune întrebarea, să fie oare eschis Lengyel? Vre-o doi trei se ridică. »Deciziuni de aceste trebuiesc aduse unanim«, zice președintele și repetează întrebarea. Iarăși se ridică 10—15. Kossuth e furios. Mulți strigă: sus! sus! Contele Karoly cu alți 30 nu se ridică nici de data asta, iar președintele aduce la cunoștință că propunerea de eschidere s'a primit »unanim«.

E simptomatic tot procedeu! și marea dragoste a partidului față de niște fete atât de cinstite ca și Polonyi și Ugron!

Redactorul jurnalului lui Banffy »Magyar Szo« Pályi Ede, publică și el sease puncte de acuză împotriva lui Polonyi și cere să fie tras în judecată pentru ca să poată dovedi incriminările.

Pályi acuză pe Polonyi, că a pus jurământ strâmb, că a comis șantaj și furt, că ca membru al consiliului comunal al Budapestei a căutat să se îmbogățească în mod necinstit ș. a.

Delegația română la Viena.

Completăm astăzi raportul nostru din numărul trecut, publicând părți din toastele rostite de către primarii Dr. Lueger și Cantacuzino la banchetul de Sâmbătă seara.

Cel dintâiu toast a fost ținut de către dr. Lueger în onoarea împăratului Francisc Iosif și a regelui Carol:

»Pot să afirm, a spus între altele dr. Lueger, că sunt rari oaspeții, cari au fost salutați din partea noastră cu atâtă dragoste și bucurie ca deputațiunea munici-

pală bucureșteană. (Aplauze). Eu cred, că oaspeții noștri au aici cunoștința deplină a limbii românești, lucru care i-a surprins.

»Cuvântul »să trăiască« e tot atât de cunoscut ca și: »Sie sollen hoch leben«. Aceasta pentru-că în Viena Români au simpatii în toate părțile populației. Ne simțim onorați și suntem veseli, că ați venit să petreceți în mijlocul nostru câteva zile.

»Dacă Viena e mai mare, e și mai veche. Bucureștiul e mai mic, va crește însă, cu deosebire dacă va fi condus de astfel de forțe administrative, ca acelea pe care am avut onoarea a-le cunoaște. Primarul Bucureștiului e cu mult mai tânăr decât mine și sper că va reuși să câștige iubirea întregii populații, ca să facă Bucureștiul mare prin administrația sa.

»Noi am fost însuflețiți de primirea, ce ni s'a făcut la București. Natural, că s'au adus și injurii pentru această primire.

»Dar ce nu se defaimă astăzi! Eu însă fac parte din aceia cari au bune urechi, dar astfel construite, că ce intră pe dreapta iese pe stânga, când lucrul nu prezintă importanță.

»Nu voiu uita însă iubirea bucureștenilor, prietenia cu care am fost primit, iar prin urechia stângă mi-au ieșit defăimările.

»Sper că d-nii delegați ai Bucureștiului s'au simțit bine între noi și sper că acasă vor spune, că noi le păstrăm cea mai prețioasă prietenie.

»Inchei cu cuvintele românești: Să trăiască orașul București! Să trăiască primarul și consilierii comunei București! (Aplauze frenetice, strigăte »Să trăiască« și »Hoch«!)

Primarul Cantacuzino răspunde în aplauzele celor prezenți:

»Zilele petrecute în mijlocul dv. vor fi desigur cele mai strălucite din viața noastră. Nu numai pentru noi, dar pentru întreg poporul român vor fi neuitate. În tot cazul am știut, că vizita noastră o facem unui imperiu prieten, care s'a unit cu noi prin legătura prieteniei celei mai intime și celei mai sincere, al cărui domnitor de 25 ani este prietenul nostru.

»Domnule primar! a continuat d-l Cantacuzino. Inimile noastre ale tuturor au fost din copilăria noastră pline de iubire și admirațiune pentru strălucitul oraș, în fruntea căruia stați Dv. Din neuitate zile pe cari le-am petrecut aici, va rămâne înscrisă în inimile noastre o datorie de recunoștință față cu populația vieneză pentru prietenia ei sinceră. (Aplauze).

»Eu cred că aceste sentimente adevărate ale noastre față cu populația vieneză și cu primarul ei nu pot fi exprimate mai bine, decât prin aceea că imediat după reînțarcerea mea la București, la cea dintâi ședință a primăriei, să fac propunerea ca o stradă a Capitalei noastre să se numească »dr. Lueger«. (Această comunicare a provocat entuziaste aclamări. Primarul Vienei s'a ridicat, mulțumind vesel. Aplauzele nu mai conțineau).

După o lungă pauză abia a putut să-și încheie d-l Cantacuzino toastul cu vorbele:

»De-asemena cred, că n'aș putea mărturisii mai bine sentimentele noastre sincere, decât exprimându-mi dorința: Să înflorească atâtă timp arta, frumusețea și grația, cât timp frumosul oraș Viena va fi ca și astăzi un centru al culturii și artei pe acest întins pământ! (Aplauze sgomotoase).

Voci asupra primirei dela Viena.

»Deutsches Volksblatt« din Viena, organul lui Lueger și a partidului său, urează delegațiunii române în terminii cei mai călduroși bună sosire în capitala Austriei, arată marea însemnătate economică și comercială a raporturilor dintre România și Austria, atât ca export (manufactură) cât și ca import (vite), raporturi pe cari Ungaria a căutat să le compromită prin procedurile ei, începând cu forțarea răboiului vama la 1880.

Dar nu i-a succes. Maghiarismul violent devenise atât de îndrăsnit, încât ar fi voit să facă chiar și din România o satrapie, care să depindă dela cei din Pesta.

»...În București, Viena și Berlin, a fost înțeles pe deplin și clar, că între împărăția germană, Austro-Ungaria și România sunt mari interese comune, pe cari se întemeiază pacea, care protinde, ca România să fie un factor egal în alianța păcii din Europa culturală«.

După-ce arată că România și-a cucerit o situație respectabilă și din punct de vedere politic și economic, că așa numitul imperialism maghiar este o utopie. »D. V.« încheie așa:

»Noi vedem o garanție în faptul recunoașterii comuniunii de interese din ambele părți, care va prinde rădăcini tot mai adânci, iar excelențele relațiilor politice, cari sunt între Austria și România, prin potestarea simpatiei va lega și mai mult pe Români de Germanii austriaci pentru binele amânduror neamurilor.«

Din dieta ungară.

În decursul dezbaterii pe paragrafi a bugetului ministeriului cultelor și instrucțiunii publice, ce s'a început tot în ședința camerei dela 16 Ian. la capitolul XXI: gimnaziile și școlile reale de stat, a luat cuvântul

Br. Des. Banffy: Deși sunt răgușit, nu pot să nu vorbesc la capitolul despre școlile medii de stat și trebuie să amintesc și școlile medii ce nu sunt ale statului, poate tocmai din punctul de vedere, că de ce n'avem numai școlile medii de stat? (Aprobări)

Adevărat că chestiunea e cât se poate delicată și poate pentru acuma e și imposibil de-a se realiza. Nici nu mai zic alta, decât că semnalez, că soluțiunea finală în interesul construirii statului național și a țintei lui nu poate fi alta decât absoluta străformare a tuturor școlilor noastre medii în școlile de stat.

Știu că d-l ministru are alte vederi, știu că poate și majoritatea acestei camere e de altă vedere, știu că și confesiunea, de care mă țin eu, nu consimte cu mine, dar interesele statului național mă construng a zice aici câteva cuvinte asupra acestei chestiuni.

Onor. Camera. Sunt 16 școli medii ale naționalităților. (I. Maniu: Foarte puține! Sümegi V.: Foarte multe!) Eu țin că aceste 16 școli secundare ale naționalităților pot fi foarte puține pentru aceia, cari nu consimt cu noi asupra țintei, care e construirea statului național maghiar; pot fi puține pentru aceia, cari în afară vor să întunece caracterul maghiar al acestui stat, dar pentru mine nu numai că nu sunt prea multe, dar sunt cu totul superflue. Eu vreau să înființez statul național maghiar unitar.

Învățământul în aceste 16 școlile ale naționalităților a adus apoi cu sine, că atunci când se face expoziție în București, să prezintă expozanți și din statul de »peste hotari«, atunci își creează ei un teritoriu »peste hotari«, care după alor concepție ar cuprinde în sine Ardealul, Bănaul, Maramureșul și până la Tisa, și când expun de pe teritoriul acestei țări »peste hotari«, spun că unul din expozanți e din Cluj, altul din Blaj (citează numirile române) etc. etc.

Acesta e rezultatul că avem aici școlile ale naționalităților, ear urmarea este, că creștem aici o clasă de mijloc într-o direcție, care nu corespunde dezvoltării culturale și a intereselor noastre naționale. Pentru ca să asigurăm necondiționata domnire a culturii naționale maghiare esclusive, nu putem să mai permitem ca în Ardeal Românii să aibă sease școlile medii, ear luteranii sași 9 școlile medii naționale și Sârbi din Neoplanta una.

Onor. camera. Dacă deoparte avem 16 școlile ale naționalităților, unde sistematic, din cauza controlului insuficient.. (Apponyi Albert, ministru: Asta-i alta!) să întâmplăm împotriva intereselor statului maghiar, ca în aceste instituite să învețe, fiind constrâni de împrejurări, și mulți elevi cu limba maternă maghiară, cari acolo nu dobândesc cea educație, de care au lipsă mai ales în ce privește sentimentul patriotic.

Să mai întâmplăm apoi, că elevii, cari ies din asemenea școli medii dând de pildă la poșta scrisorile lor, le adresează la »Cluj«, »Sibiu«, »Blaj« și în alte locuri. (Măcar de ar fi așa cum zice Banffy! — Culeg.) Și să nu credeți cumva că împiegatul statului maghiar resping scrisorile, ce nu sunt adresate cu numele oficial al localităților! Aceasta nu o pot face și sunt siliți de a sprijini aceasta acțiune sistematică contrară națiunii și a statului, și a înmâna scrisorile așa adresate. Fiind-că în înțelesul regulamentului internațional al poștelor nu e permis funcționarii postal să cerceteze, că care cu tendință ori fără tendință e scrisă localitatea pe-o adresă așa și așa și funcționarii să împiegatul postal trebuie să caute și să cerceteze și trebuie să și afle unde e localitatea ce a scris-o respectivul numindu-o cu tendință »Cluj« și »Blaj«. și astfel el trebuie să vină în ajutor celui ce a voit să zădărnicească legea asupra numirii localităților pentru ca să înmâneze scrisoarea punctual.

Aceste neajunsuri nu să pot delătura decât lecundu-răul dela rădăcină și neadmițând decât școlile de stat maghiare.. Aceste am aflat de lipsă a le spune pe scurt (Aplauze).

toate acestea răbdarea, scobori și încep să bată cu bățul său în toate obloanele ferestrelor. Atunci se auzi dinlăuntru o voce: »Dar așteaptă!«

»Nu, nu vreau; nu sunt născut ca s'aștept, grăbește! Altfel dau foc la casă.«

Merse apoi în grădină, aruncă o privire peste plante, smulse câteva buruieni, udă ici și colo. Se duse în grajd, își văzu oile de Merino, pe cari el însuși le introdusese. Găsi o rudă ruptă în două, luă un ferăstrău și un strug, o făcu din nou. Dete grăunțe calului său favorit, de obicei mergea cu trăsura, dacă n'o pornea pe jos, călărul era după el nevrednic pentru un marinar. Se duse apoi în atelierul de lemnație. Lângă geam stetea o masă cu requisitele de aqua forte; cu penelul trase țarul câteva linii cari lipseau pe hartă. Voia tocmai să meargă în atelierul de fierărit, când o voce de femeie îl chemă sub teiu.

Sus în pom stetea acuma soția lui, Țarevna, în haină de dimineață. O femeie cu membre greoaie și picioare mari; fața-i

era grasă și nu frumoasă, ochii nu-i steteau bine în cap, ci păreau eșiți afară.

»Ce de vreme te-a sculat astăzi, tă-tucule!«

»E de vreme? E doar sase!«

»Abia cincil!«

Țarul se uită la ceas. »Cincil? Atuncea să se facă șase!« Și împinse arătătorul cu un ceas mai înainte. Femeia răsese puțin cam increzută, dar fără să-l întărate; știa, ce periculos este să întărați pe acest om. Și servi ceaiul.

»Acolo, ai de lucru!« zise Petru și arătă spre scrisori.

»Dar sunt cam multe.«

»Dacă îți sunt prea multe, pot să-ți dau ajutor.«

Țarevna nu răspunse, ci începă să citească scrisorile. Asta-i plăcea țarului; găsia cel puțin prilej de ceartă; și voia tocmai să se certe vecinic, — ca să-și ție puterile întotdeauna treze.

(Va urma.)

Casina Burilor (tăranilor) din comuna Săliște.

(O scurtă privire asupra împrejurărilor, cari au înfățișat înființarea ei.)

I.

Cei ce s'au interesat a cunoaște ceva mai de aproape comuna Săliște, au trebuit să afe, că locuitorii acestei comune, precum și ai comunelor din jur, în nu prea îndepărtatul trecut se ocupau numai cu economia de oi.

În urma războiului vamal cu România de prin anii 1880 acest ram de câștig a suferit însă o lovitură așa de puternică, încât săliștenii n'au putut să-și mai vie în fire nici până în zilele noastre.

Deoarece atât Săliștea cât și celelalte comune din jur au cu mult mai puțin pământ priincios pentru agricultură, decât să fi fost de ajuns pentru adăpostirea tuturor locuitorilor pe la vetrele părintești — a fost o urmare naturală, că o parte însemnată din locuitorii, mai cu samă aceia, cari nu și-au putut câștiga nici un capital, fie și mai modest, din vînderea oilor — au trebuit să ia lumea în cap....

Pe atunci era largă Dobrogea!

Emigrarea nu se poate înșira între însușirile fidești ale Românilor. Alipirea de locul nașterii, în general de laudat, pentru Români e în unele privințe o pacoste.

Știm adecă cu toții că meseriile tocmai de aceea nu au fost îmbrățișate în măsură dorită de filii poporului român, pentru că părinții nu voiau să știe pe copiii lor că »mănâncă pâinea amară a străinătății« (ca și când acasă nu ar fi destul amar) înțelegând sub străinătate poate al treilea sat sau orașul cel mai apropiat.

Copiii noștri dela sate — mai cu samă în etatea aceia — să știe cât de greu părăsesc părinții, neamurile, prietini, chiar lucrurile, deaurile etc., fără de cari viața lor nu-i viață.

Așa e firea Românilor. Nu bucuos își părăsește vatra părintească, ci dacă poate mai bine își macină și mai cu năcaz viața — în apropierea neamurilor sale.

Că Săliștenii și soții de suferințe din apropiere nu au părăsit locurile străbune cu gândul pentru totdeauna, dovedesc familiile lăsate acasă în grija lui Dumnezeu și dovedesc casele cele multe părăsite, dar nevădute.

S'au dus însă și duși vor rămănea!

Atât Săliștea cât și celelalte comune mărginașe au fânate întinse la munte, cari se află la o depărtare de 1—6 oare dela comunele respective. La acestea și-au aflat încă mulți dintre locuitorii statelor vecine sprîjinul, ca să nu fie siliți a părăsi satul în care s'au născut și locul unde le zac părinții și moșii.

În privința aceasta merită toată lauda locuitorii comunei Tilișca, cari cultivă după putință aceste teritorii dela munte fără cari poate nici jumătate n'ar putea rămănea în sat. Dar interesul cel mare, ce-l dovedesc bravii fruntași și conducători ai acestei comune pentru tot ce atinge bunăstarea atât a locuitorilor singuraticii cât și a comunității locuitorilor — încă poate servi ca exemplu.

Exemplul bun arătat de Tilișcani cu cultivarea fânatei dela munte îi urmează locuitorii satelor vecine afară de sălișteni. Aceștia posed, cred mai multe mil de jughere și în proporție poate mai mult teritoriu decât locuitorii satelor vecine. Totuși le-au părăsit.

Nu mai pe teritoriul acestei comune așii multe, dar multe fânate de-ale privaților, cari așa sunt de îngrijite încât nu numai brezele li sunt necunoscute, dar nici pe proprietar nu poate să-l numească nimeni. Să știe că înalte cu 20—25 ani au fost al cutăruia locuitor — dar azi stăpânul e... pustiu!

Conducătorii Săliștei ar fi trebuit să ocrotească pe puținii locuitori băstinași rămași încă pe lângă vatra lor părintească sau reînțorși din amara străinătate, — dându-le povețe cum să cultive acele teritorii și încurajându-i în tot chipul a cumpăra fânate părăsite și a-și forma câte o moșioară mai mărișoară pentru ca cultivarea să se renteze, dar, lucru de capete-nie, deschizând drum de comunicație — după cum o fac alte comune din jur. Era ușor de făcut, căci fânatele părăsite sunt foarte ieftin de cumpărat, iar în privința rentabilității cultivării — le puteau documenta cu exemplul bravilor Tilișcani.

Banca, care pentru modernizarea Săliștei vrând nevrând jertfește foarte mult, — ar putea să-și întindă aripile adăpostitoare și asupra țărănilor Săliștei — deși aceasta jertfă (?) n'ar fi putut să fie admirată de excursioniști.

Dar să vedem ce au făcut conducătorii

Săliștei și fericitorii poporului săliștean în privința aceasta.

Poate vă mai aduceți aminte, că p-remi-se prin anul 1900 tot în Gazeta Transilvaniei »Ioan Nemulțumitu« încă a publicat un oftat — un glas de durere despre progresul (?) nenatural al Săliștei.

Nu mai ca în vis îmi mai aduc aminte de acel oftat, în care »Nemulțumitu« descria în colorii posomorite cum domni, conducătorii, sau poate mai corect: domni conducători, vreau ca din comuna Săliște să facă iute și degrabă oraș — deși locuitorii ei erau scăpătați și risipiți.

Ca să-și ajungă ei scopul trebuiau să se 'ngrijească și de mijloace.

ȘTIRILE ZILEI.

— 10 (23) Ianuarie.

† **Zoe Petric născ. Onițiu.** Eri a înecat din viață încă una din venerabilele matroane române din Brașov, Zoe Petric născ. Onițiu, văduva după fericitul protopop al Brașovului Ioan Petric. Inzeștrată cu virtuți distinse ale inimei fericite Zoe Petric, care ajunse rara etate de 88 ani, a fost una dintre cele dintâi membre fundatoare și membră în primul comitet al Reuniunii femeilor române. Ea s'a bucurat de stima și simpatia tuturor, cari o cunoșteau și lasă după sine unanime regrete. Adresăm jalnicei familii condolențele noastre adânc simțite.

Inmormântarea a avut loc astăzi la orele 3 p. m. în cimitierul bisericii Sf. Nicolae, în prezența unui public numeros și ales. Prohodul a fost oficiat de către preoții V. Voinea, V. Sfetea, Dr. V. Saftu și I. Prișcu. Numeroase cununii au împodobit carul mortuar.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Din incidentul morții doamnei Zoe Petric n. Onițiu, au dăruit pentru »Masa studenților din Brașov«. *Eugenia și Nicolae Dr. Vecerdea cor. 100. Mărioara și Nae Mircea din București* în loc de o cunună pe cociug 20 cor. și familia Dr. I. Bunea 10 cor.

Sfântirea și inaugurarea solemnă a capelei gr. or. rom. din Viena s'a celebrat Duminică în 7 (20) Ianuarie 1907 la orele 11 a. m. Invitățile trimise cu acest prilej au fost subscrise, în numele comitetului de Dr. Alexandru baron de *Hormuzachi* și Dr. Sterie N. *Ciurcu* Lume multă și distinsă a luat parte, între alții și oaspeții ce fac parte din delegația română a capitalei București. La sfânta slujbă a pontificat protopopul Const. *Popovici*, deputat în Reichsrath și preotul militar Dr. V. *Cioban*. Cântările liturgice au fost executate perfect de către un cor mixt, dirigeat de maestrul G. *Dima*. Capela este frumos împodobită și poate cuprinde sub acoperământul ei aproape două sute de persoane.

Fasiunile asupra datoriilor intabulate pe case ori moși. Cei ce plătesc interese pentru datorii, sau rente intabulate pe case și pământuri, dobândesc un scăzământ al dării suplimentare, adecă al aruncului după darea de casă și pământ, dacă fac în timpul prescripției de lege fasiunile lor asupra acestor datorii intabulate. Fasiunile se pot face până la 31 Ianuarie st. n. 1907 pe blanchete, ce se capătă la toate primăriile (antistieile) comunale și se pot preda în decursul orelor de oficiu provăzute cu datele și cu subscrierea necesară. La cas de boală sau ivindu-se altă piedecă, din pricina căreia cineva n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împedecat îi stă în drept a face o cerere de justificare, arătând cauzele, pentru cari a fost împedecat și înaintând fasiunea datoriiilor sale pe imobile până la 15 Februarie n. c. tot la primăriile comunale și la perceptoriile orașenești. *Cel ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n. sau n'a justificat întârzierea ei până la 15 Februarie st. n. 1907, pierde avantajul ce i-l dă legea pe acest an, adecă nu i-se mai scade nimic din arunc pe case și moși.*

Fispanul Făgărașului Guido *Bauszner* și-a înaintat — după cum se anunță din Budapesta — dimisiunea sa din postul de fispan al Făgărașului. În locul lui este vorba să fie numit protonotarul comitatens Iosef *Szell*, fiul secretarului de stat i. p. Ignatz *Szell*.

D-l Dr. G. *Weigand*, directorul seminarului filologic român dela Lipsca a tipărit o interesantă lucrare sub titlul: »Rumanen und aromanen in Bulgaria« (Românii și Aromânii în Bulgaria) cu 16 portrete și o hartă. Lucrarea e dedicată M. S. Regelui Carol.

Ministrul Andrassy și plocoanele funcționarilor. Ministrul de interne Andrassy a lansat o circulară prin care se interzice funcționarilor în modul cel mai sever să primească dela partide plocoane și alte cadouri. Cei cari vor contraveni acestui circular vor fi pedepsiți cu toată rigoarea legii.

Boboteaza în București. Vineri la orele 12 din zi I. P. S. Sa Metropolitul Primat încunjunat de înaltul cler, s'a înfățișat la Palatul regal, unde în prezența Regelui și Reginei, a Prinsului și Prințesei României, Prinsului Carol și Prințeselor Elisabeta și Maria, față fiind Curtea Regală, a făcut obicnutele rugăciuni din ajunul Bobotezului Mântuitorului. După ceremonie, Maiestățile Lor au binevoit a reține la dejun pe înalt Prea Sfințita Sa, care a avut onoarea a prezenta M. S. Regelui raportul comitetului central pentru ajutorul incendiaților și inundațiilor.

Sămbătă s'a serbat cu obișnuita ceremonie Boboteaza. Serviciul divin a fost oficiat de arhieriei Sofronie *Vulpecu*, Nifon *Ploesteanu* și Calistrat *Orleanu*. Au asistat Prințesele *Ferdinand*, Prințesele *Carol*, ministrii, demnitarii statului și multă lume. După sfârșitul serviciului religios s'a făcut defilarea.

Un nou ziar românesc în Basarabia. Pe la jumătatea lui Ianuarie va apare în Chișinău sub direcția d-lor *Ion Petrillo* și *Alexis Nour*, un ziar zilnic al Românilor din Basarabia: »*Viața Basarabiei*« organ cultural și independent. Ziarul va apare în două ediții: una pentru marele public inteligent al României, și alta, tipărită cu litere chirilice pentru țărani basarabeni. Iată cum se anunță linia de conduită a acestui nou ziar românesc: »Fiind ziar perfect informat de starea lucrurilor din Rusia și de vederile politice rusești asupra chestiei basarabene. »*Viața Basarabiei*« se va purta conform cu împrejurările actuale cu deosebită băgare de seamă și nu va urmări decât exclusiv folosul scumpei noastre țări, servind în general intereselor delicate ale culturii naționale românești și luptând în special pentru ridicarea social-economică pentru progresul intelectual și moral al Românilor din Basarabia.

Primăvara la Abbazia. Pe când în toată Austria și Ungaria de sud domnește un frig grozav în Abbazia este o adevărată primăvară. De 3—4 săptămâni nici ploaie n'a fost pe acolo. Arborii au înmugurit. La amiază temperatura e de 20 grade la soare și 10 grade la umbră. Femeile umblă în toalete de primăvară.

Sinuciderea fiului unui regicid sârb. În Belgrad a produs mare senzație, sinuciderea fiului generalului *Athanasovici*, fost ministru de războiu. Sinucidul era contabil la un mare stabiliment industrial. Ivindu-se oare-cari neînțelegeri între șeful stabilimentului și tânărul, acesta s'a sinucis. Se știe că tatăl sinucisului a fost unul din conducătorii ofțerilor regicizi, și n'a fost îndepărtat încă din înaltul serviciu pe care-l ocupă.

NECROLOG. *Alexandru, Ioan, Hariton, Victor și Georgiu Petric* în numele lor cât și în numele numeroșilor nepoți, nepoate, strănepoți și strănepoate aduc cu inima frântă de durere la cunoștința tuturor rudeniilor, a preșinilor și a cunoștinților familiei, că iubita și neuitata lor mamă, bună și străbună

Zoe Petric n. Onițiu,

văduvă după fericitul Ioan Petric, odinioară protopop al Brașovului, a răposat azi în Domnul, după ce a ajuns al 88-lea an al vieții și a fost provăzută cu Sfintele Taine. Inmormântarea scumpei defuncte se va face Mercuri în 10/23 Ianuarie 1907 la 3 oare p. m. din locuința sa (Strada Prundului Nr. 52), în cimitierul de lângă Biserica Sfântului Nicolae. — Brașov, în 8/21 Ianuarie 1907.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 23 Ianuarie. Afacerea ministrului de justiție a provocat o criză ministerială. Ministrul de interne, contele *Andrassy*, a protestat contra afirmațiunii lui *Polonyi* că el ar fi știut despre afacerile de spionajie ale acestuia la curtea imperială. *Andrassy* zise că va fi nevoit să demisioneze. S'a convocat azi un consiliu de ministri la care au luat parte

președintele consiliului, ministrul comerțului, ministrul de interne și cel al Croației. În timpul consiliului, primul ministru din Viena a întrebat prin telefon pe primul ministru ungar, dacă *Polonyi* a demisionat, căci la Viena se svonisise aceasta. Primul ministru *Wekerle* a răspuns că deocamdată această demisie nu s'a dat.

Budapesta, 23 Ianuarie. Partidul popular a ținut eri o întrunire sub președinția lui *Stefan Rakovsky*, care a comunicat că ministrul *Andrassy* și-a dat demisia și că e iminentă și demisia lui *Polonyi*. *Andrassy* ar fi declarat că *Polonyi* trebuie să deschidă proces, de oarece nici afacerea cu *Halmos* nu poate fi considerată ca elucidată.

Budapesta, 23 Ianuarie. Eri a sosit aci ministrul a latere, contele *Zichy*, și a luat parte la un nou consiliu de ministri

Budapesta, 23 Ianuarie. După amiazi s'a răspândit zvonul că baroneasa *Bella Schönberg*, născută *Rosa Walenstein*, complicea lui *Polonyi* în spionagiile dela curtea imperială, ar fi încercat să se sinucidă. E adevărat că baroneasa se află grav bolnavă și un medic a declarat că e probabil că ea s'ar fi otrăvit.

Budapesta 23 Ianuarie. — Azi s'a lătit în cameră faima, că ministrul de interne contele *Andrassy* a demisionat, dar iute faima a fost desmintită. Camera terminând discuțiunea bugetului justiției, a trecut la discuțiunea bugetului honvezilor.

Viena, 23 Ianuarie. Aseară s'a ținut marele comers oferit de colonia română în Cursalon în onoarea delegației orașului București. Președintele banchetului Dr. *Calinciuc* a salutat pe oaspeții români și a închinat în sănătatea împăratului *Francisc Iosif*. O telegramă de omagiu a fost adresată împăratului. Dr. *Lazar Popovici* a ținut un toast pentru Regele și Regina României și pentru principii moștenitori români. O telegramă de omagiu s'a adresat imediat Suvranilor și principilor moștenitori români.

Viena, 23 Ianuarie. Aici prin oraș s'a răspândit svonul că guvernul *Wekerle* are intențiune să demisioneze. Se așteaptă sosirea primului ministru ungar ca să prezenteze împăratului demisiunea cabinetului ungar. Se crede însă că Monarchul, deși va primi demisiunea actualului cabinet, va numi îndată un nou minister *Wekerle* fără *Polonyi*, care s'a compromis acum cu desăvârșire.

Viena 23 Ianuarie. — Primarul *Bucureștilor*, *Mihail Cantacuzino*, a fost primit azi în audiență de Impăratul *Francisc Iosif*.

București, 23 Ianuarie. Eri s'a redeschis sesiunea Corpurilor Legiuitoare, după vacanța de Crăciun. Din cauza viscolului cumplit, care bântue în diferite părți ale țării, îngreunând ba chiar și împedecând circulația trenurilor, numeroși deputați și senatori n'au put săosi în capitală. Din cauza numărului mic de deputați, Camera n'a ținut ședință.

Berlin 23 Iannarie. — Banca imperiului a redus scontul său la 6 la sută.

Moscva 22 Ianuarie. — În *Krasnoyarsk* (Siberia) s'a început eri un proces monstru. Sunt acuzați aproape 300 de ofițeri și soldați, cari au luat parte la proclamarea republicii *Krasnoyarsk*.

Domnii abonati, cari pe ziua de 1 Ianuarie v. nu și-au reînnoit încă abonamentul, se binevoiescă a-l reînnoi neamănat, ca să nu li-se întrecupă expedarea ziarului.

Administrațiunea
»Gazetei Transilvaniei«.

Proprietar: Dr. *Aurel Mureșianu*.
Redactor respons. interim: *Victor Branice*.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Ianuarie n. 1907.

Renta ung. de sur 4%	114.80
Renta de corone ung. 4%	96.80
Imp. câil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84.80
Imp. câil. fer. ung. în argint 4%	95.85
Bonuri rurale croate-slavone	96.10
Imp. ung. cu premii	203.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	153.50
Renta de hârtie austr. 4 1/10	99.20
Renta de argint austr. 4 1/10	99.15
Renta de aur austr. 4%	117.25
Renta de corone austr. 4%	99.35
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89.45
Losuri din 1860	156.75
Acții de-ale Băncii ung. de credit	178.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	886.75
Acții de-ale Băncii austro-ung.	688.50
Napoleondori.	19.08
Mărci imperiale germane	117.57
London vista	241.—
Paris vista.	95.55 1/2
Note italiene.	95.50

Cursul pieței Brașov

Din 22 Ianuarie n. 1907.

Banconote rom. Cmp. 18.96	Vend. 18.94
Argint român	18.80
Napoleondori.	19.06
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.20
Lire turcesci	21.50
Scris. fonc. Albine 5%	101.—
Ruble Rusesci	2.53

Anunț.

Pentru darea în întreprindere a reparării cuartirelor preoțești de sub Nr. 49 și Nr. 51 din Strada Prundului Brassó (Brașov-Scheiu) se va ținea la 14 Ianuarie 1907 și v. oarele 10 1/2 a. m. licitație publică în sala de ședințe a Comitetului parohial de la Biserica Sf. Neclae din Brassó (Brașov-Scheiu), la care vor fi admise numai oferte scrise închise.

Oferte primește numai d-l Epitrop-econom Andrei Lupan sen. (Str. Ecaterinei, Scheiu) până la 13 Ian. 1907 st. v. orale 5 p. m. de la care să pot lua toate informațiunile de lipsă, atât asupra lucrărilor de executat, cât și asupra condițiilor de ofert și contract.

Brassó (Brașov), în 27 Dec. 1907.

Comitetul parohial al Bisericii române ort. res. de la Sf. Nicolae în Brassó (Brașov):

Dr. V. Saftu, I. Priscu,
president. secretar.
(2698,4-3.)

C. H. Neustädter!

Untură de pește Dorș

veritabilă

este cel mai bun

mijloc de întărire

pentru copii, adulți.

Droguerie medicinală

C. H. Neustädter,

Brașov, Strada Porții 15.

Cine suferă de

Șoldină, reumatism, Ischias

să cumpere o sticlă

Fluid de reumatism al Dr. Flesch

care vindecă sigur: Șoldina reuma, dureri de spinare, slăbiciuni de mâni și de picioare. Efectul se simte în scurt timp.

Se capătă în farmacia lui

Dr. EMIL FLESCH „Magyar korona“ Győr, Baross-ut 24.

1 sticlă de 1 1/2, decilitru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor. La comanda 3 sticle mică sau 2 sticle de familie urmază trimiterea franco.

23-70 2549

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprindând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântărea d-l nost u Isus Christos, ingerul păzitor cântărea de laudă pentru sfânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul binevestiri. Canone. Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerii Domnului. Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit. În pânză neagră, cu oruce de aur — 75-78 cr. ceva mai mari cu 90 cr., 1 fl. 28 cr., 2 fl. 40 cr. Mai garnisiți și cu flori 2 fl. 50 cr. Mai departe de tot luxose, cari se pot face și ca dar de Crăciun în preț de: 2 fl. 60 cr., 2 fl. 90, 3 fl. 70, 4 fl. 40, 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumuseță neîntreună.

Versurile născerii Domnului nostru Isus Christos, —.12.

Visul Născătorii de D-zeu —.12.

Sonorul său frumos răsună toarele plânso-cântării la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Ue-neson, —.24.—.

Epistole a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis-o Dumneșen din ceriu, —.24

CONCURS.

„Victoria“, institut de credit și economii în Arad, publică concurs pentru ocuparea posturilor de doi practicanți cu termenul de 15 Februarie n. a. c.

Refectanții au să dovedească prin oferte scrise cu mâna proprie, că sunt absolvenți a vre-unei școale comerciale, și că posed pe deplin limba română și maghiară. Preferință au aceia, cari posed în vorbire și scriere și limba germană.

Noi aleșii după serviciul de un an de probă, vor fi denumiți de funcționari cu salarii, bani de cvartir, tantiemă și dreptul de pensie în sensul regulamentelor institutului.

Posturile sunt de a se ocupa imediat după alegere.

Retribuțiunea anuală pe anul de probă a unui practicant e 960 coroane.

(2699,2-5)

Dirrecțiunea.

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemete ale lui RÉTHY

a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres Bomboane Réthy, deoarece sunt multe imitații rele.

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai

RÉTHY Pemete bombone!

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerosă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.

106-0

T u s ă !

Cine nu se îngrijesce de tusa pécătuesce contra se.

Caramelle de piept

ale lui Kaiser

cu 3 brați

probate de medici și recomandate contra tusei, răceleii, guturaiului. 4512 recunoscințe dovedesc efectul minunat al acestei medicini. — Un pachet costă 20 și 40 fleri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Fried. Jekelius, Frantz Kelleman, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter.

(15-32)

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vëndătorii de cărți prin orașe și târguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumneșeu“

pentru credincioșii de religieuna ortodoxă română, cuprindând rugăciuni de dimineța și de seară, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folositoare 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acosta carte de rugăciuni artistică legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acosta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumneșeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și toate în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	—90	Imit. de fildes cu catifea și inchiștore	2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	„ „ „ cu catifea și podoba mai mare	3.10
„ „ „ cu inchiștore	1.80	Vindătorii de cărți primesc un rabati mai considerabil.	
„ „ „ cu cadriu argintat și inchiștore	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistoriului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprindând asemenea toate rugăciunile noastre folositoare ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acosta cărți:

În pânză neagră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxosă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare	cor. 1.40

Tote acosta se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vëndătorii.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚA,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, în totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurolul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderépt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.